

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Somali Demokratik Cumhuriyeti
Resmi Dil	: Somalice, Arapça, İtalyanca (Güneyde), İngilizce (Kuzeyde)
Başkenti	: Mogadişu
Yüzölçümü	: 637.600 km ²
Nüfus	: 9,8 milyon
Para Birimi	: Somali Şilingi
GSYİH (2010)	: 5.896 milyon \$
Reel GSYİH Büyüme	: 2,6 (%)
Döviz Kuru (SoSh: 1 \$, ortalama)	: 1.600 (2010)

DIŞ TİCARET BİLGİLERİ

İhracat (Bin \$)	: 371.894 (2011)
İthalat (Bin \$)	: 980.752(2011)
Dış Ticaret Hacmi (Bin \$)	: 1.352.646 (2011)
Dış Ticaret Dengesi (Bin \$)	: -608.858(2011)
Başlıca İthal Maddeleri	: Sebzeler, pirinç, kamış/pancar şekeri/sakkaroz, makarnalar, bitkisel ürünler, buğday unu/mahlut unu, canlı sığır, tütün
Başlıca İhraç Maddeleri	: Canlı sığır, koyun ve keçiler, odun kömürü, diğer ham deriler,diğer yağlı tohumlar ve meyveler, koyun ve kuzuların ham derisi, kuyun ve keçi eti.
İthalatında Önemli Ülkeler	: Etiyopya, Çin, Türkiye, ABD, Fransa, Malezya, Brezilya, Tayland, G.Afrika, G. Kore
İhracatında Önemli Ülkeler	: S.Arabistan, Umman, Yemen, Hindistan, Lübnan, Pakistan, Çin, Türkiye, Ürdün, Fransa
Türkiye'den Toplam İthalatı (2012)	: 39.547 Bin \$
Türkiye'ye Toplam İhracatı (2012)	: 2.465 Bin \$
Türkiye'den Önemli İthal Maddeleri	: Prefabrik yapılar, makarna, kamış/pancarşekeri/sakkaroz,eşya taşımaya

mahsus motorlu taşıtlar,
tıp/cerrahi/dişcilik/veterinerlik cihazları,ilaçlar
Türkiye'ye Önemli İhraç Maddeleri : Sığır/at derisi, deri/kösele seyahat eşyası,
koyun/kuzu derisi, diğer yağlı tohumlar ve
meyveler, lak/sakız/reçine, balık

SOMALİ DIŞ TİCARETİ

2007-2011 Döneminde Somali'nin Dış Ticareti (Bin \$)

	2007	2008	2009	2010	2011
İhracat	223.447	198.985	171.961	272.620	151.854
İthalat	823.728	928.173	793.814	884.950	1.162.656
Hacim	1.047.175	1.127.158	965.775	1.157.570	1.314.510
Denge	-600.281	-729.188	-621.853	-612.330	-1.010.802

Kaynak: ITC, Trademap

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (Bin \$)

		2009	2010	2011
	TOPLAM	171.961	272.620	151.854
0102	Canlı Sığır	36.860	54.596	55.352
0104	Koyun ve Keçiler	89.953	156.429	48.374
4402	Odun Kömürü	16.685	15.759	10.883
4103	Diğer Ham Deriler	3.334	2.709	5.829
1207	Diğer Yağlı Tohumlar ve Meyveler	3.511	8.900	4.862

Somali'nin en önemli ihraç ürünleri canlı sığır, koyun-keçi ve odun kömürüdür. İhracat yapılan başlıca ülkeler S.Arabistan, Umman ve Yemen'dir.

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Bin \$)

		2009	2010	2011
	TOPLAM	793.814	884.950	1.162.656
0709	Diğer Sebzeler (Taze/Soğutulmuş)	123.775	199.998	181.335
1006	Pirinç	58.212	49.229	98.579
1701	Kamış/Pancar Şekeri ve Sakkaroz	74.750	127.493	90.075
1902	Makarnalar	23.799	20.469	82.598
1404	Diğer Bitkisel Ürünler	49.168	32.188	58.700

Somali'nin başlıca ithal ürünleri; taze/soğutulmuş sebzeler, pirinç, kamış/pancar şekeri/sakkaroz, makarna ve bitkisel ürünlerdir. İthalat yaptığı başlıca ülkeler Etiyopya, Çin, Türkiye, ABD ve Fransa'dır. İthalatta ilk sırada yer alan Etiyopya %21 pay alırken; Türkiye, Somali'nin yaptığı ithalattan %3,4 pay alarak 3. sırada yer almaktadır.

TÜRKİYE-SOMALİ TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Somali arasındaki ticaret son 10 yıldır istikrarlı şekilde artmaktadır ve Türkiye dış ticaret fazlası vermektedir. 2001 yılında 516 Bin \$ olan dış ticaret hacmimiz; 2012 yılında 44,9 milyon \$'a ulaşmıştır. 2010 yılında 4,8 milyon \$ olan ihracatımız 2011 yılında %722 artarak 39,5 milyon \$; 2012 yılında ise %11 artarak 43,7 milyon \$ seviyesine ulaşmıştır.

TÜRKİYE-SOMALİ DIŞ TİCARETİ (BİN \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	TİCARET HACMİ	TİCARET DENGE
2001	198	318	516	-120
2005	2.207	839	3.562	1.368
2010	4.810	1.361	6.171	3.449
2011	39.548	2.465	42.013	37.083
2012	43.788	1.165	44.953	42.625

Kaynak: TÜİK verileri

2010 yılında 4,8 milyon \$ olan ihracatımız 2011 yılında %722 artarak 39,5 milyon \$; 2012 yılında ise %11 artarak 43,7 milyon \$ seviyesine ulaşmıştır. İhracatımızda en önemli yeri prefabrik yapılar, makarna, şeker, motorlu taşıtlar, tıp cihazları ve ilaçlar almaktadır.

Genel ithalatımız içinde çok az bir paya sahip olan Somali'den ithal edilen başlıca ürünler ise çeşitli hayvan derileri ile deri seyahat eşyasıdır.

SOMALİ'NİN SERAMİK SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

2009 yılında Somali'nin seramik kaplama malzemeleri ihracatı 2008 yılına göre %1750 azalarak 2 bin \$ olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında Somali; Nijerya'ya yönelik 37 bin \$ ihracat; 2009 yılında ise İrlanda'ya yönelik 2 bin \$ ihracat gerçekleştirilmiştir.

Somali'nin Seramik Kaplama Malzemeleri Dış Ticareti (Bin \$)

	İhracat	İthalat
2009	2	583
2010*	-	956
2011*	-	980

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

(*) Verilere ulaşamamıştır

Somali'nin seramik kaplama malzemeleri ithalatı ise 2009 yılında 1,09 milyon ton ve 583 bin \$ iken, 2010 yılında 2,6 milyon ton ve 956 bin \$ olmuş, 2011 yılında ise bir önceki yıla göre miktar bazında %6 azalarak değer bazında ise %2,4 artarak 2,4 milyon ton ve 908 bin \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında Somali'nin en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasıyla, Hindistan (607 bin \$), Çin (281 bin \$), Mısır (54 bin \$)

ve Umman (38 bin \$) olmuştur. Türkiye bu sıralamaya 2012’de 350 bin \$ ile 2. sıradan dahil olmuş ve Somalinin toplam SKM ithalatından % 39 pay almıştır.

Somali’nin Seramik Sağlık Gereçleri Dış Ticareti (Bin \$)

	İhracat	İthalat
2009*	-	20
2010*	-	41
2011*	-	37

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

(*) Verilere ulaşılamamıştır.

2006 yılı verilerine göre Somali’nin seramik sağlık gereçleri ihracatı bir önceki yıla göre miktarda %20 artmış, değerinde ise %23 azalarak 952.556 kg ve 1.041 bin \$ olarak gerçekleşmiştir. 2006 yılında Cezayir’in ihracat gerçekleştirdiği iki ülke; ihracatın neredeyse tamamını oluşturan Tunus (1.040.580 \$) ve Suriye’dir (110 \$).

Somali’nin seramik sağlık gereçleri ithalatı 2009 yılında 29 bin ton ve 20 bin \$ iken, 2010 yılında 30 bin ton ve 41 bin \$ olmuş, 2011 yılında ise bir önceki yıla göre miktar bazında %53 artarak, değer bazında ise %10 azalarak 65 bin ton ve 37 bin \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında Somali’nin en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler; sırasıyla Çin (75 bin \$), Pakistan (19 bin \$), İtalya (18 bin \$) ve Yemen (2 bin \$) şeklindedir.

Son 5 yıllık dönemde Türkiye’den Somali’ye SKM ve SSG ihracatı bulunmamaktadır.